

قانون مرکز آمار ایران

الف - کلیات

ماده 1- تعاریف و اصطلاحات مندرج در این قانون بقرار زیر است:

- سرشماری: منظور آمارگیری‌هایی است که کلیه افراد و واحدهای جامعه مورد مطالعه را در برگیرد و در موارد مشخص بمنظور جمع‌آوری اطلاعات در زمینه فعالیت‌های اقتصادی و اجتماعی مانند نفوس، مسکن، کشاورزی، صنعت، ساختمان، بازرگانی، فرهنگی و سایر فعالیتها صورت می‌گیرد. در صورتیکه سرشماری در سراسر کشور بعمل آید سرشماری عمومی نامیده می‌شود.
- آمارگیری نمونه‌ای: منظور جمع‌آوری اطلاعات آماری از تعدادی از افراد یا واحدهای جامعه براساس روشهای علمی آماری است که نتایج آن قابل تعمیم باشد.
- آمارگیری جاری: منظور آمارگیری‌هایی است که از روی مدارک، گزارشها و فرمهای مربوط به فعالیت‌های جاری وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت انجام می‌شود.
- محاسبات ملی: منظور بیان آماری کلیه فعالیت‌های اقتصادی کشور طی یک دوره زمانی می‌باشد.
- شاخص قیمت: منظور کمیتی است که تغییرات متوسط قیمت کالاها و خدمات را نسبت به یک زمان معین نشان دهد.
- قالب آماری: منظور فهرستی از مشخصات کلی افراد یا واحدهای جامعه مورد آمارگیری است که بخصوص در آمارگیریهای نمونه‌ای از آن استفاده می‌شود.
- خدمات آماری: منظور انجام تمام یا قسمتی از خدماتی است که در زمینه تهیه و اجرای طرحهای آماری و استخراج نتایج و چاپ و انتشار آنها بعمل می‌آید.

ماده 2- مرکز آمار ایران وابسته به سازمان برنامه و بودجه می‌باشد و زیر نظر رئیس سازمان برنامه و بودجه اداره می‌شود و رئیس آن سمت معاونت سازمان برنامه و بودجه را دارد.

ب - وظایف و اختیارات

ماده 3- وظایف و اختیارات مرکز آمار ایران بشرح زیر است:

- انجام سرشماریهای عمومی و آمارگیریهای نمونه‌ای در زمینه‌های اجتماعی و اقتصادی.
- تهیه آمارهای لازم بمنظور تامین نیازمندیهای برنامه‌ریزی و هدفهای برنامه‌های عمرانی کشور.
- تهیه و بهنگام نگاهداشتن (آماده داشتن آخرین آمار) قالبهای آماری.
- استخراج، بررسی، چاپ و انتشار نتایج حاصل از سرشماریها و آمارگیریها.

- تهیه محاسبات ملی و شاخص قیمت‌ها.
- تهیه تعاریف و تعیین مفاهیم و معیارها و طبقه‌بندیهای آماری.
- گردآوری آمارهای مورد نیاز از بخش عمومی و بخش خصوصی.
- تهیه و انتشار سالنامه آماری کشور.
- تمرکز اسناد و مدارک و اطلاعات آماری.
- راهنمایی‌های فنی به واحدهای آماری وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی همچنین مؤسسات بخش خصوصی در حد امکان.
- انجام خدمات آماری برای بخش عمومی و بخش خصوصی در ازاء دریافت هزینه‌های مربوط.

تبصره - وجوه حاصل از خدمات آماری درآمد اختصاصی مرکز آمار ایران شناخته می‌شود و در حساب جداگانه در خزانه متمرکز خواهد شد و طبق بودجه‌ای که بتصویب رئیس سازمان برنامه و بودجه خواهد رسید به مصرف می‌رسد.

ماده 4 - سرشماریهای عمومی بموجب فرمان انجام خواهد شد و ترتیب اجرای آن با هیئت وزیران است. اجرای سرشماری عمومی نفوس هر ده سال یکبار اجباری است و اولین سرشماری پس از تصویب این قانون در سال 1355 خواهد بود.

ماده 5 - کلیه وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی مکلفند افراد، وسائط نقلیه، وسایل مخابراتی و سایر تجهیزات مورد نیاز سرشماریهای عمومی را برای مدت معین و به ترتیبی که هیئت وزیران مقرر می‌دارد در اختیار مرکز آمار ایران بگذارند.

ماده 6 - در مواردی که برای سرشماریهای عمومی از مستخدمین دولت اعم از شاغل و بازنشسته استفاده می‌شود مرکز آمار ایران می‌تواند فوق العاده سرشماری برای زمان سرشماری به آنان پرداخت کند.

میزان این فوق العاده بنا به پیشنهاد رئیس سازمان برنامه و بودجه و تصویب هیئت وزیران تعیین خواهد شد.

ماده 7 - هر شخص ساکن ایران همچنین اتباع ایرانی مقیم خارج از کشور مکلفند به پرسشهای مربوط به کلیه سرشماریها و آمارگیریها که توسط مرکز آمار ایران انجام می‌شود پاسخ صحیح دهند. آمار و اطلاعاتی که ضمن آمارگیریهای مختلف از افراد و مؤسسات جمع‌آوری می‌شود محرمانه خواهد بود و جز در تهیه آمارهای کلی و عمومی نباید مورد استفاده قرار گیرد. استفاده و مطالبه و استناد به اطلاعات جمع‌آوری شده از افراد و مؤسسات به هیچوجه در مراجع قضائی و اداری و مالیاتی و نظایر آن مجاز نخواهد بود.

ماده 8- وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی موظفند در انجام آمارگیریها از تعاریف، مفاهیم، روشها، معیارها و طبقه‌بندیهای آماری مرکز آمار ایران تبعیت نمایند.

ماده 9- وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی با انجام آمارگیریهای جاری مکلفند هر نوع اطلاعات آماری که مورد احتیاج باشد در اختیار مرکز آمار ایران بگذارند.

ج - شورای عالی آمار و وظایف آن

ماده 10- شورای عالی آمار به ریاست رئیس سازمان برنامه و بودجه مرکب از مقامات زیر تشکیل می‌شود :

- معاون وزارت امور اقتصادی و دارایی با معرفی وزیر امور اقتصادی و دارایی.
- معاون وزارت کشور با معرفی وزیر کشور.
- معاون وزارت کشاورزی و منابع طبیعی با معرفی وزیر کشاورزی و منابع طبیعی.
- معاون وزارت تعاون و امور روستاها با معرفی وزیر تعاون و امور روستاها.
- معاون وزارت کار و امور اجتماعی با معرفی وزیر کار و امور اجتماعی.
- معاون وزارت صنایع و معادن با معرفی وزیر صنایع و معادن.
- معاون وزارت بازرگانی با معرفی وزیر بازرگانی.
- معاون وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی با معرفی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.
- قائم مقام رئیس کل بانک مرکزی ایران.
- معاون سازمان امور اداری و استخدامی کشور با معرفی دبیرکل سازمان امور اداری و استخدامی کشور.
- رئیس مرکز آمار ایران.

ماده 11- شورای عالی آمار وظایف زیر را عهده‌دار خواهد بود :

- تعیین سیاست کلی برنامه‌های آماری کشور و نحوه توزیع فعالیت‌های آماری بین سازمان‌های مسئول.
- تعیین اولویت‌های آماری کشور.
- تعیین سیاست جامع در زمینه هماهنگی وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی در مورد استفاده از ماشینهای حسابگر.
- اظهار نظر در مورد تامین اعتبار اجرای طرحها و فعالیت‌های آماری وزارتخانه‌ها و مؤسسات دولتی و وابسته به دولت و شرکتهای دولتی که از محل اعتبارات عمرانی کشور هزینه آن پرداخت می‌شود.
- اظهار نظر نسبت به آیین‌نامه‌ها و لوایحی که در زمینه آمار تهیه می‌شود.
- اتخاذ تصمیم درباره مسائلی که دستگاه‌های اجرائی در زمینه اجرای آمارگیریها با آن مواجه می‌شوند و در شورا مطرح می‌نمایند.

ماده 12- جلسات شورای عالی آمار لااقل هر سه ماه یکبار و در سایر موارد بنا به دعوت شورای عالی آمار تشکیل خواهد شد. جلسات شورای عالی آمار با حضور هشت نفر رسمیت خواهد یافت و تصمیمات شورا با رای موافق حداقل هفت نفر معتبر است.

ماده 13- وظایفی که به منظور هماهنگ ساختن امور انفورماتیک بعهدہ سازمان برنامه و بودجه قرار دارد به شورای عالی آمار محول می شود.

ماده 14- مصوبات شورای عالی آمار ناشی از وظایف و اختیارات مقرر در این قانون برای کلیه وزارتخانه ها و سازمان های دولتی مربوط لازم الاجرا خواهد بود.

ماده 15- وظایف دبیرخانه شورای عالی آمار و آیین نامه اجرائی آن توسط سازمان برنامه و بودجه تهیه و به تصویب شورای عالی آمار خواهد رسید.

ماده 16- قانون تاسیس مرکز آمار ایران مصوب تیرماه 1344 و آن قسمت از قوانین و مقررات دیگر که باین قانون مغایرت دارد لغو می گردد.

قانون فوق مشتمل بر شانزده ماده و یک تبصره پس از تصویب مجلس سنا در جلسه روز دوشنبه 1353/10/3، در جلسه روز پنجشنبه دهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و پنجاه و سه شمسی به تصویب مجلس رسید .